

Zápis z 311. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace konaného 18. prosince 2015 na Úřadu vlády ČR

Přítomní členové: předseda Rady MUDr. Pavel **Bělobrádek**, Ph.D., MPA;
1. místopředsedkyně Rady prof. MUDr. Eva **Syková**, DrSc., FCMA;
místopředseda Rady Mgr. Arnošt **Marks**, Ph.D.; PhDr. Pavel **Baran**, CSc.;
Ing. Jaroslava **Domkářová**, Ph.D., MBA, LL.M; prof. Ing. Petr **Dvořák**, CSc.;
DrSc.; RNDr. Zdeněk **Havlas**, DrSc.; doc. Ing. Karel **Havlíček**, Ph.D., MBA;
prof. Ing. Štěpán **Jurajda**, Ph.D.; prof. Tomáš **Jungwirth**, Ph.D.; doc. RNDr.
Jan **Konvalinka**, CSc.; prof. Ing. Jitka **Moravcová**, CSc.; doc. Ing. Jaroslav
Machan, CSc.; prof. MUDr. Julius **Špičák**, CSc.

Sekce VaVal: Dr. Ing. Luboš **Sychra**, ředitel Odboru podpory RVVI

Program:

A) BODY K PROJEDNÁNÍ – s rozpravou

- A1) Volba místopředsedy / místopředsedkyně Rady
- A2) Volba předsedy / předsedkyně KHV
- A3) Konečné výsledky Hodnocení výzkumných organizací za rok 2014
- A4) Výsledek jednání k Návrhu na změnu programu na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ERC CZ
- A5) Informace k návrhu Programu výzkumných potřeb veřejné správy v aplikovaném výzkumu a inovacích BETA2
- A6) Stanovisko Rady k dokumentu „Záměr programu Inter-Excellence“
- A7) Problematika certifikace aplikovaných výstupů v SHV oborech

B) BODY K PROJEDNÁNÍ – bez rozpravy

- B1) Stanovisko Rady k návrhu Koncepte výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na léta 2016 - 2022
- B2) Výsledek posuzování výzkumných organizací v roce 2015

C) BODY PRO INFORMACI

- C1) Informace z EU
- C2) Informace z jednání vlády
- C3) Návrh na založení konzultačního orgánu RVVI
- C4) Zápis z jednání Bioetické komise Rady dne 27. 11. 2015
- C5) Informace o Strategickém dialogu CZ – DE
- C6) Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2016 - 2020 s výhledem do roku 2025 – informace o meziresortním připomínkovém řízení

D) RŮZNÉ

Průběh jednání:

Předseda Rady dr. Bělobrádek zahájil 311. zasedání Rady a následně dal hlasovat o návrhu programu a o zápisu z 310. zasedání Rady.

1. Schválení programu

Pro návrh programu hlasovalo všech 14 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada schvaluje program 311. zasedání.

2. Zápis z 310. zasedání Rady

Pro zápis z 310. zasedání hlasovalo všech 14 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada schvaluje zápis z 310. zasedání.

A) BODY K PROJEDNÁNÍ – s rozpravou

A1) Volba místopředsedy / místopředsedkyně Rady

Předseda Rady dr. Bělobrádek uvedl první bod. Protože dne 30. listopadu 2015 skončilo druhé funkční období v Radě prof. Ing. Jiřímu Málkovi, DrSc., který současně zastával funkci místopředsedy Rady, je třeba provést volbu místopředsedy / místopředsedkyně Rady.

Volební listina obsahuje náležitosti podle Jednacího řádu Rady, v seznamu jsou zařazeni všichni volitelní členové Rady.

Následně proběhla tajná volba. Na základě výsledku tajné volby byl zvolen místopředsedou Rady prof. Ing Petr Dvořák, CSc.

Pro návrh usnesení hlasovalo 13 členů Rady, 1 člen se zdržel.

Usnesení:

Rada schvaluje výsledek tajné volby, na základě kterého byl zvolen místopředsedou Rady prof. Ing Petr Dvořák, CSc.

A2) Volba předsedy / předsedkyně KHV

Vzhledem k tomu, že prof. Málek současně zastával i funkci předsedy Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů (dále jen „KHV“), bylo třeba provést i volbu předsedy / předsedkyně KHV.

Následně proběhla tajná volba. Na základě výsledku tajné volby byla navržena předsedovi Rady ke jmenování předsedkyně KHV prof. Ing. Jitka Moravcová, CSc.

Pro návrh usnesení hlasovalo 13 členů Rady, 1 člen se zdržel.

Usnesení:

Rada schvaluje výsledek tajné volby, na základě kterého byla navržena předsedovi Rady ke jmenování předsedkyně KHV prof. Ing. Jitka Moravcová, CSc.

A3) Konečné výsledky Hodnocení výzkumných organizací za rok 2014

Dr. Sychra uvedl další bod. Předložený materiál obsahuje výstupy ze čtvrté etapy v souladu s Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné pro léta 2013 a 2015) (dále jen „Metodika“), kterou vláda schválila svým usnesením ze dne 19. června 2013, č. 475., ve znění usnesení vlády ze dne 16. 4. 2014 č. 250 a usnesení vlády ze dne 29. července 2015 č. 605.

Tabulku č. 5 s konečnými výsledky hodnocení VO, které jsou seřazené abecedně podle VO a jejich organizačních jednotek bude jedním z podkladů sloužícím pro „Návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace podle § 5a odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb.“, který Rada v lednu každého roku zasílá správcům rozpočtových kapitol.

Na téma srovnání výsledků s minulými roky proběhla diskuse za účasti prof. Špičáka, Dr. Sychry a Mgr. Markse.

Po diskusi prof. Sykové, prof. Jurajdy, doc. Konvalinky, prof. Dvořáka a dr. Barana bylo doplněno usnesení o potřebu pravidelné analýzy výsledků hodnocení“.

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 14 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje konečné výsledky hodnocení výzkumných organizací v roce 2014,
2. ukládá Sekci VaVal jejich zveřejnění na webu www.vyzkum.cz,
3. ukládá Sekci VaVal zpracovat a na 312. zasedání Rady předložit materiál o možném uplatnění sankcí, jak již dříve doporučovala KHV,
4. ukládá Sekci VaVal v rámci zpracování pravidelné analýzy stavu VaVal zohlednit i Hodnocení výsledků výzkumných organizací.

A4) Výsledek jednání k Návrhu na změnu programu na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ERC CZ

Místopředseda Rady Mgr. Marks informoval Radu o výsledcích jednání náměstkem MŠMT Ing. Plagou k Návrhu na změnu programu na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací „ERC CZ“ (dále jen „Program“), který byl předložen Radě na minulém 310. zasedání. MŠMT předložilo návrh na změnu Programu z důvodů změny trvání programu a navrhlo prodloužení doby trvání Programu o dva roky, tj. na léta 2012 až 2021.

Program reaguje na nový Rámcový program Horizont 2020. Prodloužení programu do konce roku 2021 umožní podpořit české mezinárodně uznávané výzkumné pracovníky, kteří při podání projektu uspěli v obou kolech hodnocení prováděném mezinárodními odbornými panely Evropské rady pro výzkum (European Research Council, dále jen „ERC“).

Program ERC CZ představuje ojedinělý způsob účelové finanční podpory formou programu VaVal za účelem zvýšení kvality výzkumu a zlepšení zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaVal, k zajištění kvalitních lidských zdrojů pro VaVal a zajištění zázemí pro tvorbu kvalitních, světově uznávaných výsledků VaVal v oborech odpovídajících evropským výzkumným trendům. Program ERC CZ podporuje excelentní výzkum v ČR a zároveň znamená i částečnou ochranu českých výzkumných pracovišť před tzv. únikem mozků do zahraničí. Účelem Programu je podpořit projekty českých výzkumných pracovníků, které uspěly v hodnocení prováděném odbornými panely Evropské rady pro výzkum v rámci 7. Rámcového programu, ale jejich projekty nemohly být realizovány z důvodů nedostatku finančních prostředků.

Mgr. Marks uvedl, že s náměstkem Ing. Plagou (MŠMT) byly projednávány parametry Programu a případné sankce, které by mohla Rada zohlednit vůči MŠMT.

Proběhla diskuse o možnostech podpory z ERC.CZ a ERC za účasti prof. Jungwirtha, prof. Sykové, dr. Havlase, předsedy Rady dr. Bělobrádka, Mgr. Markse a prof. Dvořáka, jejímž závěrem byla koncepce usnesení.

Dr. Sychra upravil a načetl navržené usnesení k tomuto bodu.

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 14 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada ukládá Sekci VaVal do konce roku 2015 jednat s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy o změně programu ERC CZ tak, aby byl odstraněn zákaz pro příjemce této podpory podávat návrhy projektů do ERC.

A5) Informace k návrhu Programu výzkumných potřeb veřejné správy v aplikovaném výzkumu a inovacích BETA2

Předseda Rady dr. Bělobrádek uvedl další bod. Předsedkyně TA ČR Ing. Bízková zaslala vypořádání připomínek Rady ze stanoviska z 309. zasedání Rady k Návrhu Programu výzkumných potřeb veřejné správy v aplikovaném výzkumu a inovacích BETA2 (dále jen „BETA2“) a současně v příloze zasláního dokumentu upravený Návrh programu BETA2. Protože Rada v závěru stanoviska z 309. zasedání požádala TA ČR o zapracování připomínek a předložení nového návrhu programu BETA2 do konce roku 2015, žádá předsedkyně TA ČR o předložení zasláních materiálů na zasedání Rady.

Místopředseda Rady Mgr. Marks uvedl, že předložený materiál byl změněn pouze na informační a předložené stanovisko Rady nebude zatím použito.

Předseda Rady dr. Bělobrádek podotkl, že předložení programu není až tak akutní, protože probíhají jednání mezi jednotlivými resorty a byly osloveny i neresortní instituce. Upravený program by měl být předložen znovu ke stanovisku Radě v lednu 2016.

Rada opakovaně poukázala na nejasnosti v postupu při zadávání opakujících se výzkumných potřeb např. z hlediska alokace finančních prostředků i toho, které subjekty by mohly žádat o podporu na opakující se výzkumné potřeby na řešení vysoce aktuální problematiky zejména z důvodů možných duplicit ve financování.

Po krátké diskusi za účasti dr. Barana a Mgr. Markse bylo navrženo doplnění návrhu usnesení.

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 14 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. bere na vědomí informaci k Návrhu Programu výzkumných potřeb veřejné správy v aplikovaném výzkumu a inovacích BETA2,
2. ukládá Sekci VVI v úzké součinnosti s věcně příslušnými resorty a s TA ČR, zajistit koordinaci přípravy přepracovaného návrhu nového programu BETA2 a jeho předložení na 312. zasedání Rady v lednu 2016.

A6) Stanovisko Rady k návrhu programu Inter-Excellence

Místopředseda Rady Mgr. Marks uvedl, že Radě byl předložen ke stanovisku dopisem náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy Roberta Plagy materiál MŠMT s názvem

„Záměr programu INTER-EXCELLENCE“. Nový Program INTER-EXCELLENCE by měl vyplnit mezeru v mezinárodní spolupráci a navázat na v současné době platné programy účelové podpory: COST CZ, EUPRO II, EUREKA CZ, INGO II, KONTAKT II a programu institucionální podpory GESHER/MOST.

Protože MŠMT nepředložilo Radě ke stanovisku konečnou verzi programu, Rada ve svém stanovisku pouze posoudila, zda jsou v „Záměru programu INTER-EXCELLENCE“ ze strany předkladatele respektována ustanovení a požadavky zákona o podpoře výzkumu a vývoje. V závěru stanoviska Rada požádala MŠMT o zapracování připomínek a předložení návrhu programu ke stanovisku Radě a následně k projednání vládě.

Na téma záměru programu proběhla diskuse za účasti prof. Sykové, prof. Dvořáka a doc. Konvalinky, kterou Mgr. Marks uzavřel s tím, že bude příště na zasedání Rady přizván náměstek MŠMT Ing. Plaga, aby zodpověděl veškeré dotazy Rady.

Pro návrh usnesení hlasovalo 13 členů Rady, nikdo nebyl proti, 1 člen se zdržel hlasování.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje návrh stanoviska k dokumentu „Záměr programu INTER-EXCELLENCE“,
2. ukládá Sekci VaVal zaslat stanovisko Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

A7) Problematika certifikace aplikovaných výstupů v SHV oborech

Prof. Jurajda seznámil v dalším bodě s problematikou certifikace aplikovaných výstupů v sociálních a humanitních vědách (dále jen „SHV“).

V oblasti uznávání aplikovaných výstupů v SHV přetrvávají dva systémové problémy:

(1) Většina aplikovaných výstupů v SHV oborech nemá a neměla by mít charakter metodik.

(2) Aplikované výstupy v SHV mohou samozřejmě mít i podobu (certifikovaných) metodik, ale ani pro certifikace metodik nejsou v oblasti sociálních věd připraveny funkční metodické postupy. RVVI na svém 291. zasedání přijala k dané problematice doporučení, kterým poskytovatele vyzvala k přípravě vlastních předpisů k certifikaci metodik.

Prof. Jurajda uvedl, že Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů (dále jen „KHV“) na svém 80. zasedání přijala následující usnesení:

„KHV doporučuje, aby Rada přijala usnesení umožňující poskytovatelům využít praxe oponentských řízení pro účely certifikace metodik ve společenskovedních a humanitních oborech. Navrhované řešení zohledňuje aktuální situaci v oblasti certifikace a umožňuje oponentská řízení s parametry a požadavky na nezávislost a obsah, odpovídajícími pokynům uvedeným v Doporučení Rady pro výzkum, vývoj a inovace k certifikaci metodik (291. zasedání RVVI ze dne 28. února 2014). Poskytovatelům tak zůstává plná kontrola nad schvalováním výstupů z aplikovaných projektů a zároveň se takto zohlední administrativní náročnost certifikačních procesů pro poskytovatele. KHV též doporučuje poskytovatelům (v návaznosti na předchozí usnesení RVVI), aby pro nově vyhlášené programy takto postupovali bez prodlení.“

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 14 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. umožňuje v souladu s doporučením KHV poskytovatelům využít praxe oponentských řízení pro účely certifikace metodik ve společenských a humanitních oborech,
2. doporučuje poskytovatelům, aby pro nově vyhlašované programy takto postupovali bez prodloužení.

B) BODY K PROJEDNÁNÍ – bez rozpravy

B1) Stanovisko Rady k návrhu Koncepte výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na léta 2016 – 2022

Dr. Sychra uvedl stručně další bod. Předložená Koncepte bude základním dokumentem rozvoje zemědělského výzkumu pro následujících sedm let. Hlavním cílem Koncepte je zvýšit efektivnost využívání veřejných prostředků investovaných do výzkumu a přispět tak k rozvoji českého zemědělství, potravinářství a lesnictví v kontextu evropských a světových trendů v podmínkách očekávaných globálních změn.

Koncepte byla dne 25. 11. 2015 předložena do meziresortního připomínkového řízení s termínem pro zaslání připomínek do 10. 12. 2015. Předložený dokument neobsahoval stanovisko Rady, o které však Ministerstvo zemědělství požádalo 30. 11. 2015. Proto Rada v rámci připomínek obsažených v návrhu Stanoviska žádá o zapracování připomínek Rady i připomínek vzešlých z meziresortního připomínkového řízení a poté o jeho předložení na jednání vlády.

Pro návrh usnesení hlasovalo 13 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje návrh stanoviska k dokumentu „Koncepte výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na léta 2016 – 2022,
2. ukládá Sekci VaVal zaslat stanovisko Ministerstvu zemědělství.

B2) Výsledek posuzování výzkumných organizací v roce 2015

Místopředseda Rady Mgr. Marks uvedl, že předložený materiál je problematickou agendou, protože Rada nemá v rámci zákona č. 130/2002 Sb. mnoho možností jak jí řešit. Posuzování výzkumných organizací se řídí Postupem při posuzování výzkumných organizací, který byl předložen pod bodem A2 Radě na jejím 298. zasedání. Rada v případě posuzování výzkumných organizací nevydává stanovisko, ale pouze doporučení, zda posuzovaný subjekt je / není podle názoru Rady možné považovat za výzkumnou organizaci.

Do posouzení bylo v roce 2015 předloženo celkem 22 žádostí. Z toho dvě žádosti byly podány v rozporu s Postupem při posuzování výzkumných organizací (298/A2). Tyto žádosti nebyly dále posuzovány (mohou být podány znovu v příštím roce). Do posouzení postoupilo 20 žádostí. Z nich se u 16 žádostí vydalo doporučení, že subjekt by mohl být považován za výzkumnou organizaci, neboť podle názoru Rady splňuje podmínky definice "výzkumné organizace".

Na téma kritérií definice výzkumné organizace proběhla krátká diskuse za účasti doc. Machana, dr. Barana, prof. Jurajdy, prof. Moravcové a předsedy Rady dr. Bělobrádka.

Pro návrh usnesení hlasovalo 13 členů Rady, 1 člen se zdržel hlasování.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje výsledek posuzování výzkumných organizací v roce 2015,
2. ukládá sekretariátu Rady zveřejnit výsledek na stránkách www.vyzkum.cz.

C) BODY PRO INFORMACI

C1) Informace z EU

C2) Informace z jednání vlády

C3) Návrh na založení konzultačního orgánu RVVI

C4) Zápis z jednání Bioetické komise Rady dne 27. 11. 2015

C5) Informace o Strategickém dialogu CZ – DE

C6) Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2016 - 2020 s výhledem do roku 2025 – informace o meziresortním připomínkovém řízení

Předseda Rady dr. Bělobrádek stručně představil body určené pro informaci. Zastavil se hlavně u informace z jednání vlády dne 14. prosince 2015 (C2), kdy byl na jeho výzvu stažen z programu vlády materiál „Návrhy velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace na léta 2016 až 2022“.

K bodu C3 o návrhu na založení konzultačního orgánu Rady místopředseda Rady Mgr. Marks uvedl, že návrhy členů Rady na jednotlivé členy tohoto orgánu budou zredukovány a k tomuto tématu se Rada vrátí nejspíše v únoru 2016.

K bodu C6 místopředseda Rady Mgr. Marks uvedl, že k materiálu Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2016 - 2020 s výhledem do roku 2025 přišlo v rámci meziresortního připomínkového řízení velké množství připomínek.

Vzhledem k tomu, že se jedná o klíčový strategický dokument na národní úrovni v oblasti VaVal na příštích 5 let, ale také s ohledem na dohodu s jednotlivými aktéry v systému VaVal o potřebě důkladného projednání připomínek, proběhnou ještě v lednu 2016 za tímto účelem konzultace a finální podoba NP VaVal bude vládě předložena do 31. ledna 2016. Půjde o formální posunutí termínu předložení vládě, o které byl požádán pan premiér dopisem místopředsedy vlády. Verze NP VaVal 2016 po vypořádání meziresortního připomínkového řízení bude předložena Radě na jejím lednovém zasedání.

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 14 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada bere na vědomí body pro informaci.

Protože do diskuse k projednávaným bodům již nebyly další příspěvky, ukončil předseda Rady 311. zasedání Rady.

Zapsali: Dr. Sychra, Ing. Bártová

Schválil: předseda Rady dr. Bělobrádek